

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania K. Spółki z o.o. z siedzibą w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanych: H. L., M. L. i M. L.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej K. Spółki z o.o. z siedzibą w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 września 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od K. Spółki z o.o. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 września 2015 r. w Ł., III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalono apelację K., spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 23 września 2014 r., oddalającego odwołanie spółki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł. z dnia 20 listopada 2013 r. w przedmiocie stwierdzenia podlegania przez M. L., H. L. i M. L. w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 stycznia

2010 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umów zlecenia i określenia z tego tytułu miesięcznej podstawy wymiaru składek. Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji co do przedmiotu umów o ochronę obiektu zawartych między płatnikiem a zainteresowanymi, których wykonanie nie polegało na uzyskaniu rezultatu, lecz na starannym wykonaniu usługi. Zainteresowani wykonywali powtarzalne czynności niewymagające żadnych kwalifikacji, za które byli wynagradzani miesięcznie według stawki godzinowej. Jak uznał Sąd drugiej instancji, umowy ukształtowane, a następnie realizowane zgodnie z wolą stron, jako umowy do których stosuje się przepisy o zleceniu, zostały błędnie nazwane umowami o dzieło w celu uniknięcia odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne.

Zważywszy, że obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, a także zdrowotnemu, wynika z bezwzględnie obowiązujących przepisów ustawy, Sąd drugiej instancji przyjął, że zainteresowani podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz - co do zasady - również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu, na podstawie art. 12 ust. 1 i 3 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia pracy do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy.

Skarga kasacyjna płatnika składek została oparta na podstawie naruszenia "przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie" art. 353¹ k.c. przez ograniczenie zasady swobody umów, art. 734 § 1 k.c. w konsekwencji błędnego uznania, że zawierane umowy miały charakter umów zlecenia, a nie umów o dzieło, a tym samym niezastosowanie art. 627 k.c., oraz art. 2 Konstytucji przez naruszenie "zasady obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa" i art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Skarżący - jako na przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania - powołał się na konieczność rozważenia "istotnej kwestii, budzącej duże wątpliwości oraz rozbieżności zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie", "czy oraz w jakim stopniu, sądy są uprawnione do pomijania w trakcie oceny

okoliczności sprawy oraz zebranego materiału dowodowego, otoczenia zewnętrznego oraz warunków zawierania umów, w szczególności narzucania przez jednostki budżetowe kształtu umowy z przyczyn ekonomicznych". Uznał potrzebę zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy co do tego, że "ze względu na niskie stawki narzucane przez podmioty Skarbu Państwa i jednostki budżetowe przedsiębiorstwom prowadzącym działalność ochroniarską i usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zielonych, premiuje zawieranie umów cywilnoprawnych, co następnie obarcza wykonawców negatywnymi konsekwencjami takiego działania".

Organ rentowy wniosł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący sformułował wniosek oparty na przesłankach kasacyjnych ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa lub jako precedensu dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c., a więc odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do wątpliwości dotyczących rozumienia określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do analizowanej instytucji prawnej.

Powołanie się na przyczynę kasacyjną w postaci istotnego zagadnienia prawnego musi też korespondować z rolą Sądu Najwyższego chroniącego

obowiązujący porządek prawny przed dowolnością orzekania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883), nie może więc sprowadzać się do wątpliwości dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909 i III UK 91/08, LEX nr 707910 oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 52/08 i III UK 55/08, niepubl.).

Zagadnienie przedstawione w wniosku przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie istnieje jako zagadnienie prawne lub źródło rozbieżności w orzecznictwie, w związku z czym nie wymaga podjęcia przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej, zwłaszcza że skarżący nie dostarczył przekonujących argumentów uzasadniających taką ocenę. Co więcej, powiązanie warunków ekonomicznych z prawem ubezpieczeń społecznych pomija, że prawo to nie ma na celu opisywania zjawisk życia gospodarczego, lecz regulowanie zasad podlegania ubezpieczeniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O zwrocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 2 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).